

مروری بر بسته بندی معمولی، تحت خلاء و اتمسفر اصلاح در صنعت فرآورده های شیلاتی

فریدون رفیع پور

تاریخچه بسته بندی به قرن نوزدهم بر میگردد و سریعترین رشد در فروش ماهی و غذاهای دریایی در شرایط MAP در کشورهای انگلستان و فرانسه بوده و توسعه آن در دوره محققانی نظیر آپرت و لوئیس پاستور بوده و با اشکال مختلف واز مواد مختلف نظیر قوطی های فلزی، فویل ها، مواد کاغذی، مقوایی و پلاستیکی استفاده میشود و به عنوان یک فروشنده خاموش با جملاتی کوتاه مستقیماً خودش را به خریدار معرفی می کند

بسته بندی به معنای محافظی است که سلامت کالای محتوی خود را در فاصله زمانی بعد از فرآوری در مرحله حمل و نقل، انبارداری و توزیع تا مصرف نهایی حفظ کرده و از صدمات و خطرات احتمالی فیزیکی، شیمیایی و میکروبی آن جلوگیری میکند. هدف از بسته بندی حفظ کیفیت؛ جلوگیری آلودگی محصول؛ افزایش ماندگاری؛ حمل و نقل آسانتر؛ ایجاد امنیت را به دنبال خواهد داشت.

توجه در انتخاب نوع بسته بندی برای فرآورده های شیلاتی عواملی باز دارنده نظیر نور؛ اکسیژن، رطوبت، بو، صدمات مکانیکی، الایند ها، حشرات و باکتریها امری ضروریست. هم اکنون متداولترین روش های بسته بندی در صنعت فرآورده های شیلاتی؛ بسته بندی معمولی؛ normal packing؛ بسته بندی تحت خلاء (VP) vacuum packaging و بسته بندی اتمسفر اصلاح شده (MAP) Modified atmosphere packaging را میتوان اشاره نمود. براساس نتایج تحقیقات انجام گرفته با توجه به برتری بسته بندی های تحت خلاء و اتمسفر اصلاح شده نسبت به بسته بندی معمولی مزایای به شرح زیر را گزارش نمودند.

مزایای استفاده از بسته بندی در خلاء:

- ۱- جلوگیری از رشد میکروارگانیسم های عامل فساد هوازی
- ۲- افزایش عمر ماندگاری
- ۳- جابجایی آسان
- ۴- جلوگیری و یا کاهش واکنشهای اکسیداسیون
- ۵- کاهش هزینه

مزایای استفاده از MAP:

- ۱- افزایش ماندگاری و حفظ کیفیت
- ۲- تازه نگه داشتن مواد غذایی بدون استفاده از افزودنیها و پرتودهی
- ۳- کاهش میزان فساد و ضایعات در خرده فروشی
- ۴- کاهش هزینه های حمل و نقل با افزایش عمر
- ۵- صرفه جویی در انرژی (عدم استفاده از فرآیند حرارتی و برودتی)
- ۶- بهبود بخشیدن نمای ظاهر محصول
- ۷- ظاهر مطلوب، بهداشتی، فاقد بو و آبچک
- ۸- کاهش هزینه های توزیع، فواصل توزیع بیشتر و طولانی تر
- ۹- نیاز کمتری به مواد و نگهدارنده شیمیایی
- ۱۰- برچسب زنی آسان در بسته MAP